

Kirje

26.4.2024

VN/18042/2023
VN/18042/2023-YM-48

Ympäristöministeriön lausunto/TEM Lausuntopyyntö työryhmämietinnöstä: Euroopan unionin valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperintää koskevien sääntöjen täytäntöönpano

YM vastausluonnos lausuntopyyntöpalvelussa lausuntopyynnön antajille esitettyihin ennakkokysymyksiin kysymyskohtaisesti 1-3

1. Arvioi esityksen vaikutuksia organisaationne näkökulmasta.

Ympäristöministeriö pitää tärkeänä, että vastedes tukiviranomaiset soveltaisivat valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperinnässä yhdenmukaisesti. Samalla varmistettaisiin tuensaajien ja tukiviranomaisten yhdenmukainen kohtelu.

Ympäristöministeriö suhtautuu positiivisesti siihen, että EU-valtiontukisäännösten vastaisesta takaisinperinnästä säädetään yleislaki.

Valtio tukee sosiaalisin perustein valituille asukkaille tarkoitettujen vuokra- ja asumisoikeusasuntojen rakentamista, hankintaa ja perusparantamista maksamalla tätä tarkoitusta varten otetuille lainoille korkotukea. Korkotukilainaan liittyy aina myös valtion täytetäkaus. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Ara päättää lainan hyväksymisestä korkotukilainaksi.

Aran myöntämät tuet valtion tukemaa asuntotuotantoa varten ovat EU-oikeuden valtiontukisääntöjen kannalta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviin palveluihin myönnettäviä tukia (services of general economic interest, SGEI). Tuki on korvausta yrityksen täyttämästä julkisen palvelun velvoitteesta eli sosiaalisin perustein valittujen asukkaiden tarpeita vastaavien ja asumiskustannuksiltaan kohtuullisten asuntojen tuottamisesta ja ylläpitämisestä.

Aran myöntämiä korkotukia koskevissa laeissa on säännökset korkotuen takaisinperinnästä (Laki vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta 604/2001 37 § ja Laki vuokratulojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta 574/2016 27 §).

Lisäksi Ara myöntää SGEI-tukena mm. asuntojen korjauksiin suoria avustuksia, joiden takaisinperinnässä sovelletaan valtionavustuslakia.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Ympäristöministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 35
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 7
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1603 9320
+358 9 1603 9320

kirjaamo.ym@gov.fi

Ympäristöministeriössä tunnistetaan tarve tarkastella valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvien tukien takaisinperintää koskevien säännösten suhdetta uuteen yleislakiin.

2. Pyydämme eri ministeriöitä käymään läpi oman hallinnonalansa säädökset, joissa on viitattu voimassa olevaan lakiin 300/2001, ja ilmoittamaan näistä lausuntopalautteessa/Pyydämme tarkista-maan myös, miten lakiin 300/2001 on viitattu, ja ilmoittamaan tästä lausuntopalautteessa.

Perinnebiotooppien kunnostukseen ja hoitoon vuosina 2020-2025 myönnettävästä tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (953/2020) 6 §:n 4 momentissa säädetään, että tukea ei saa myöntää eikä myönnettyä tukea maksaa, jos tuen hakija ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä.

Luonnonsuojelulaisissa (9/2023), VNA:ssa elinympäristöjen kunnostus-, hoito- ja ennallistamishankkeisiin vuosina 2021–2030 myönnettävästä valtionavustuksesta (880/2021) tai VNA:ssa puustoisten elinympäristöjen ennallistamiseen, kunnostukseen ja hoitoon vuosina 2022–2027 myönnettävästä tuesta (800/2022) ei ole viittauksia ennakkokysymyksissä mainittuun lakiin.

Vesien- ja mertensuojeluyksikön vastuulla olevissa määräaikaisissa valtionavustusasetuksissa on viittaukset lakiin 300/2001. Lisäksi vastaava viittaus on vesienhoidon ja merenhoidon tukea koskevassa ns. maatalousmaan kipsikäsitelyasetuksessa.

Edellä mainittujen asetusten viittaukset ovat samaa muotoa:

”Avustusta [kipsikäsitelyasetuksessa Tukea] ei saa myöntää eikä myönnettyä tukea maksaa, jos tuen hakija ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä.”

Säädökset:

Valtioneuvoston asetus ravinteiden kierrätyksen ja jätevesihuollon energiatehokkuuden hankkeisiin vuosina 2020–2026 myönnettävästä valtionavustuksesta (657/2020)

<https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2024/20240010>

Valtioneuvoston asetus kaupunkien vesien hallintaa ja niiden haitallisten aineiden vähentämistä koskeviin hankkeisiin vuosina 2020–2025 myönnettävästä valtionavustuksesta

<https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2023/20231227>

Valtioneuvoston asetus maatalousmaan kipsikäsitelyyn vuosina 2020-2025 myönnettävästä tuesta (510/2020)

<https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2023/20231227>

Laisa ja valtionavustusasetuksessa rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta on seuraavat viittaukset voimassa olevaan lakiin 300/2001.

Laki rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta 15/2022:

- 3 § 3 mom. ”Tietojen antamisesta ja ilmoitusmenettelystä säädetään eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 2 §:ssä ja tukitietojen julkaisu- ja avoimuusvelvoitteesta 2 a §:ssä.”

- 36 § 2 mom. ”Avustuksen palauttamisesta säädetään valtionavustuslain 20 §:ssä sekä tuen maksamisen keskeyttämisestä ja takaisinperinnästä eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain 1 §:ssä.”

- 39 § 2 mom. ”Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei Euroopan unionin säännöksistä muuta johdu.”

Valtioneuvoston asetus rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta 115/2023:

- 2 § 2 mom. ”Edellä 1 momentissa tarkoitettua avustusta, korvausta tai tukea ei saa myöntää eikä myönnettyä tukea antaa, jos hakija ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä.”

3. Muut huomiot

Euroopan unionin valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperintää koskevien sääntöjen täytäntöönpanossa on huomioitava riittävä toimeenpanoaika, koska myös teknisten asetusmuutosten valmisteluun ja voimaantulemiseen tarvitaan riittävästi aikaa.

Ylijohtaja, konserniohjaus ja
kansainväliset asiat osasto

Ismo Tiainen

Erityisasiantuntija

Anu Häkli

Jakelu TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

VN/18042/2023-YM-48

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: